ANALELE ȘTIINȚIFICE ALE UNIVERSITĂȚII „ALEXANDRU IOAN CUZA” DIN IAȘI
TOM LXXI, 5, ȘTIINȚE JURIDICE, 2025

DOI: 10.47743/jss-2025-71-5-15

Principiul cooperării loiale dintre autoritățile administrației publice

The Principle of Loyal Cooperation between Public Administration Authorities

Ioan Dumitru APACHIȚEI[1]

Rezumat: Principiul cooperării loiale reprezintă un fundament al funcționării administrației publice, impunând autorităților obligația de a colabora în mod transparent și eficient pentru realizarea interesului public. De asemenea, cooperarea loială se impune inclusiv între autoritățile publice și particulari. Acest principiu presupune schimbul de informații, evitarea conflictelor de competență și susținerea reciprocă în îndeplinirea atribuțiilor legale. Cooperarea loială contribuie la eficientizarea activității administrației publice, la consolidarea încrederii cetățenilor în instituții și la respectarea valorilor statului de drept, fiind aplicabilă atât în relațiile dintre autoritățile centrale și locale, cât și între instituțiile aflate pe același nivel ierarhic. Astfel, prin prezentul studiu realizăm o transpunere a principiului cooperării loiale, consacrat prin jurisprudența Curții Constituționale, la nivelul raporturilor care privesc administrația publică centrală și locală.

Cuvinte-cheie: administrație publică, autorități centrale, cooperare loială, jurisdicție constituțională

Abstract: The principle of loyal cooperation constitutes a cornerstone of public administration, imposing on authorities the obligation to collaborate transparently and efficiently in pursuit of the public interest. Moreover, loyal cooperation is required not only among public authorities but also between public institutions and private individuals. This principle entails the exchange of information, the avoidance of jurisdictional conflicts, and mutual support in fulfilling legal responsibilities. Loyal cooperation contributes to the efficiency of public administration, strengthens citizens trust in institutions and upholds the values of the rule of law. It can also apply to relationships between central and local authorities and to institutions operating at the same hierarchical level. Accordingly, this study aims to transpose the principle of loyal cooperation, established through the jurisprudence of the Constitutional Court, into the framework of relations concerning central and local public administration.

Keywords: public administration, central authorities, loyal cooperation, constitutional jurisdiction

[1] Avocat în Baroul Iași, Asist. univ. dr., Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, e-mail: ioan.apachitei@uaic.ro

1. Preliminarii. Cadrul de reglementare constituțional și infraconstituțional

Principiul cooperării loiale dintre autoritățile publice reprezintă o emanație a jurisprudenței Curții Constituționale, rezultat pe cale de interpretare a dispozițiilor art. 1 alin. (4) din Constituție, privind separația celor trei puteri în stat[2]. Cel mai adesea Curtea a evocat necesitatea cooperării loiale atunci când a fost sesizată cu soluționarea conflictelor juridice de natură constituțională[3] ori atunci când analizează fenomenul delegării legislative[4].

Obligativitatea de a manifesta o conduită în acord cu principiul cooperării loiale vizează toate autoritățile publice indicate în titlul III al Constituției, pornind de la Parlament, Președintele României, Guvern și continuând cu administrația publică centrală și cea locală, respectiv autoritatea judecătorească[5]. Această concluzie decurge din jurisprudența Curții Constituționale[6], instanța reținând faptul că toate autoritățile pe care le indică titlul III din Legea fundamentală sunt susceptibile de a intra în conflicte juridice de natură constituțională și, pe cale de consecință, le revine și îndatorirea de a se conforma principiului loialității constituționale și al colaborării loiale.

Considerentele enunțate evocă necesitatea de a stabili dacă principiul cooperării loiale vizează doar raporturile de natură constituțională (respectiv interpretarea dispozițiilor constituționale) sau și cele de natură legală. Un reper în acest sens îl găsim în doctrină: „principiul cooperării loiale, care capătă astfel rol de standard/reper de comportament, numai dacă este «sancționat» de Curtea Constituțională printr-o decizie pronunțată într-o cauză, pe care aceasta a judecat-o (...) Instanța de contencios constituțional interpretează Constituția, iar interpretarea propriu-zisă are caracter general obligatoriu cu efecte *erga omnes*, dar nu are conținutul unei norme juridice veritabile. Un anumit mod de interpretare a textului constituțional de către Curte capătă valoare normativă numai în momentul în care va fi însușit în forma legii de către Parlament”[7]. Altfel spus, principiul cooperării loiale dintre autoritățile publice de rang constituțional poate ajunge să fie însușit și aplicat ca urmare a normativizării sale la nivelul legislației infraconstituționale.

---

[2] A se vedea C. Ionescu, *Tratat de drept constituțional contemporan*, ed. 3, Ed. C.H. Beck, București, 2019, p. 587 și A. Murphy, *Principiul loialității și Constituția invizibilă a României* în revista Dreptul nr. 5/2021, p. 121 și urm.

[3] A se vedea M. Safta, *Separation of powers and constitutional loyality* în Tribuna Juridică, nr. 5/2013, p. 183.

[4] I. Muraru, E.S. Tănăsescu în I. Muraru, E.S. Tănăsescu (coord.), *Constituția României. Comentariu pe articole*, ed. 2, Ed. C.H. Beck, București, 2019, p. 15.

[5] C. Ionescu, *Principiul loialității constituționale și principiul colaborării instituționale loiale în raporturile Parlamentului cu celelalte autorități publice*, în revista Dreptul, nr. 12/2021, p. 122.

[6] Parag. 58 din Decizia C.C.R. nr. 611/2017, publicată în M. Of. nr. 877 din 7 noiembrie 2017, disponibilă online pe https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/194558.

[7] C. Ionescu, *Principiul loialității constituționale și principiul colaborării instituționale loiale în raporturile Parlamentului cu celelalte autorități publice, op. cit.*, pp. 123-124.

Totuși, necesitatea cooperării loiale dintre autoritățile publice (inclusiv autoritățile administrației publice centrale/locale) este o condiție intrinsecă a exercitării atribuțiilor în limitele competențelor conferite de lege, chiar și în lipsa reglementării exprese (cu valoare de principiu) a principiului cooperării loiale.

Principiul cooperării loiale nu vizează atât modalitatea în care legiuitorul a înțeles să reglementeze atribuțiile unei autorități publice, cât mai cu seamă modalitatea în care aceste atribuții sunt exercitate în concret de către autoritățile publice.

O încercare de normativizare a principiului cooperării loiale regăsim, spre exemplu, în cuprinsul art. 7 din proiectul de *Lege pentru aprobarea Codului de procedură administrativă*[8]. În viziunea inițiatorului, cooperarea loială, principiu al procedurii administrative, presupune că „raporturile instituționale dintre autoritate și ceilalți participanți la procedura administrativă se bazează pe colaborare, bună cooperare și respect reciproc".

În ceea ce ne privește, considerăm că în toate cazurile în care legiuitorul evocă un raport administrativ de colaborare[9]/subordonare, autoritățile administrative trebuie să se raporteze la o cooperare loială, ceea ce implică și respectarea unor standarde de conduită impuse de cadrul normativ care le stabilește competențele. În privința dispozițiilor art. 75 alin. (1) lit. e) C. adm. care reglementează în mod expres „principiul cooperării", în doctrină[10] s-a evidențiat necesitatea unei distincții între cooperarea locală, denumită și cooperare propriu-zisă, respectiv cooperarea unităților administrativ-teritoriale în cadrul asociațiilor de dezvoltare intracomunitară ori în cadrul unor acorduri de cooperare transfrontalieră.

În doctrină[11] s-a făcut o paralelă între principiul cooperării loiale a autorităților publice și un alt principiu, specific dreptului privat, reprezentat de buna-credință[12]. În acest sens, revine autorităților publice îndatorirea de a stabili modalitățile de colaborare interinstituționale, atunci când legea lasă la latitudinea autorităților modalitatea de aplicare a normei[13]. Același autor mai susține că un

[8] Disponibil online la adresa https://www.mdlpa.ro/pages/proiectlegeaprobarecod proceduraadministrativa03112025.

[9] Sunt incidente, spre exemplu, raporturile dintre Guvern și autoritățile administrative autonome (art. 27 C. adm.), raporturile dintre autoritățile administrației publice locale [art. 85 alin. (2) C. adm.], raporturile dintre prefect și autoritățile administrației publice locale (art. 261 C. adm.), respectiv raporturile dintre ministerul de resort și prefect [art. 279 alin. (4) C. adm.].

[10] D.C. Mâță, *Drept administrativ*, Vol. I, ed. a V-a, Ed. Universul Juridic, București, 2025, pp. 264-265.

[11] C. Ionescu, *Principiul loialității constituționale și principiul colaborării instituționale loiale în raporturile Parlamentului cu celelalte autorități publice, op. cit.*, p. 132.

[12] Pentru o prezentare pe larg a conceptului/principiului de bună-credință, a se vedea S.-C. Modreanu, *Buna-credință în contracte. Funcția interpretativă a bunei-credințe*, în Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iași, Științe Juridice, TOM LXXI, nr. 1/2025, DOI: 10.47743/jss-2025-71-1-6, p. 60 și urm.

[13] În același sens, la nivelul jurisprudenței Curții Constituționale s-a afirmat că „Buna-credință trebuie manifestată, deci, în scopul găsirii de soluții care să surmonteze eventualele blocaje instituționale și care să asigure funcționarea eficientă a fiecărei

comportament loial decurge și din obligativitatea respectării jurământului pe care conducătorii autorităților publice îl depun la momentul la care sunt învestiți cu prerogative de putere publică[14].

Un caz suplimentar care evocă necesitatea cooperării loiale și care vizează un act administrativ este reprezentat de Ordinul nr. 59/09.04.2021 PICCJ[15]. Fără a ne propune cu acest prilej o analiză asupra actului indicat, remarcăm doar că acesta are natura juridică a unui act administrativ cu un caracter normativ[16] prin care se prevede, printre altele, că Parchetele de pe lângă tribunale vor dispune preluarea cauzelor dacă făptuitorul are grad profesional de subofițer dacă, spre exemplu, acesta este cercetat pentru săvârșirea infracțiunii de purtare abuzivă (art. 296 C. pen.[17]). Norma indicată are un caracter imperativ și vizează organizarea internă a activității parchetelor dar care, totodată, creează și o derogare de la regulile generale de competență ale organelor de urmărire penală (art. 56 C. proc. pen.[18]). Or, în acest caz, ne aflăm în ipoteza în care printr-un act administrativ se creează o normă derogatorie de la dispozițiile legislației procesual penale ceea ce, pe lângă o posibilă nelegalitate, mai ridică și problema cooperării loiale între Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în calitate de emitent al actului administrativ, și Parlamentul României, în calitate de autoritate legiuitoare.

2. Principiul cooperării loiale în jurisprudența Curții Constituționale a României

Sunt de reținut, cu privire la modalitățile de interferență dintre autoritățile publice, considerente prin care Curtea Constituțională a statuat asupra principiului loialității constituționale și principiului cooperării loiale.

Astfel, spre exemplu, soluționând o cerere privitoare la un conflict juridic de natură constituțională dintre Președintele României și Guvernul României, Curtea a stabilit că „raporturile instituționale dintre primul-ministru și Guvern, pe de o parte, și Președintele României, pe de altă parte, trebuie să funcționeze în cadrul constituțional al loialității și al colaborării, pentru realizarea atribuțiilor constituționale distinct reglementate pentru fiecare dintre autorități; colaborarea dintre autorități este condiție necesară și esențială pentru buna funcționare a

autorități în parte, potrivit competențelor atribuite de lege" (parag. 113 din Decizia C.C.R. nr. 611/2017, *cit. supra*.).

[14] C. Ionescu, *Principiul loialității constituționale și principiul colaborării instituționale loiale în raporturile Parlamentului cu celelalte autorități publice, op. cit.*, p. 133.

[15] Disponibil online pe https://www.mpublic.ro/sites/default/files/PDF/ORDINE/ordin_59_2021_forma_rectificata_la_15.04.2021_eficientizare_anc.pdf.

[16] În sensul în care Ordinul PÎCCJ face parte din categoria actelor administrative, a se vedea și Trib. Cluj, s. cont. adm. și fisc., sent. civ. nr. 2068/2024, soluționată definitiv de C.A. Cluj, s. a III-a cont. adm. și fisc, dec. civ. nr. 1108/2024, disponibile online pe https://www.rejust.ro.

[17] Legea nr. 286/2009, publicată în M. Of. nr. 510 din 24 iulie 2009.

[18] Legea nr. 135/2010, publicată în M. Of. nr. 486 din 15 iulie 2010.

autorităților publice ale statului”[19]. Printr-o altă decizie de soluționare a unui conflict juridic de natură constituțională, curtea a constatat că „pentru buna funcționare a statului de drept, a colaborării dintre puterile statului, care ar trebui să se manifeste în spiritul normelor de loialitate constituțională, comportamentul loial fiind o prelungire a principiului separației și echilibrului puterilor în stat”[20].

Curtea a statuat prin jurisprudența sa unele criterii generale privitoare la modalitățile de colaborare loială:

- autoritățile/instituțiile statului trebuie să respecte normele de drept pozitiv aflate în vigoare într-o anumită perioadă temporală și care le reglementează competențele, prerogativele, atribuțiile, obligațiile sau îndatoririle;

- colaborarea loială presupune, dincolo de respectul față de lege, respectul reciproc al autorităților/instituțiilor statului, ca expresie a unor valori constituționale asimilate, asumate și promovate, în scopul asigurării echilibrului între puterile statului;

- conduita instituțională care se circumscrie colaborării loiale are, prin urmare, o componentă *extra legem*, întemeiată pe practici constituționale, care au ca finalitate primordială buna funcționare a autorităților statului, buna administrare a intereselor publice și respectul față de drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor. Finalitatea secundară este evitarea conflictelor interinstituționale și înlăturarea blocajelor în exercițiul prerogativelor lor legale;

- cooperarea loială nu presupune decât soluții în acord cu ordinea normativă constituțională, întrucât temeiul acestora poate fi *extra legem*, dar nicidecum *contra legem*;

- noțiunea de colaborare loială nu poate avea un conținut stabil, concret, cuantificabil, ci, dimpotrivă acesta este unul dinamic, variabil de la un caz la altul, în funcție de actorii implicați, dar și de la o epocă la alta, în funcție de evoluția cadrului legislativ care reglementează relațiile interinstituționale sau de existența unor bune practici/cutume care guvernează aceste relații[21].

- atunci când Curtea este învestită cu analiza problemei cooperării loiale între autoritățile publice, trebuie să se pronunțe cu privire la întreaga paletă de probleme pe care această relație o presupune, și nu doar în raport cu anumite secvențe ale acesteia. Astfel, semnificația loialității constituționale nu se reduce la aspecte punctuale și/sau particulare, privite exclusiv din perspectiva uneia dintre autoritățile aflate în raporturi constituționale ce impun cooperarea loială, ci la o

[19] Decizia C.C.R. nr. 356/2007, publicată în M. Of. nr. 322 din 14 mai 2007, disponibilă online pe https://www.ccr.ro/wp-content/uploads/2020/10/D0356_07.pdf.

[20] Decizia C.C.R. nr. 1431/2010, publicată în M. Of. nr. 758 din 12 noiembrie 2010, disponibilă online pe https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/123544. Același raționament este reluat și în cuprinsul Deciziei C.C.R. nr. 972/2012, publicată în M. Of. nr. 800 din 28 noiembrie 2012, disponibilă online pe https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/143201.

[21] Parag. 106-112 din Decizia C.C.R. nr. 611/2017, *cit. supra*.

analiză coerentă și exhaustivă asupra raporturilor de drept constituțional existente între autoritățile publice[22].

- principiul cooperării și colaborării loiale între instituțiile publice presupune intenția și totalitatea acțiunilor acestora de a crea împreună premisele necesare executării propriilor atribuții și obligații constituționale sau legale într-un sens și obiectiv final comun, cel al bunei funcționări a statului. Cooperarea și colaborarea inter-instituțională trebuie să fie loială, adică cu bună-credință, în spiritul respectării literei și spiritului legii și în sensul atingerii scopului protejat de lege, și nu în sensul contrar, al împiedicării reciproce sau al blocării activității unei instituții a statului[23].

Considerentele Curții Constituționale, indicate anterior, sunt relevante și din perspectiva stabilirii cadrului normativ la care autoritățile/instituțiile publice trebuie să se raporteze atunci când sunt chemate să coopereze/colaboreze, în acest sens sunt avute în vedere atât obligații rezultate din norma constituțională, cât și obligații de natură legală. Sub aspectul acestora din urmă, principiul cooperării și colaborării loiale devine incident și în privința autorităților administrației publice centrale sau locale, acolo unde legislația infraconstituțională le stabilește atribuțiile[24].

Într-o altă cauză, pronunțându-se cu privire la un conflict juridic de natură constituțională între Președintele României și Parlamentul României, Curtea a reținut că „în mod contrar obligației de loialitate constituțională, desemnarea candidatului la funcția de prim-ministru s-a făcut și cu ignorarea efectelor moțiunii de cenzură, a votului dat, la un interval de timp (o zi de la data adoptării moțiunii de cenzură) care exclude în mod obiectiv intervenția oricărui element de natură să fi produs o schimbare de optică și o reconfigurare semnificativă a exprimării votului în Parlament (ținând seama și de numărul voturilor în favoarea moțiunii de cenzură). Desemnarea apare astfel ca un act de voință unilateral, expresie a voinței exclusive a Președintelui României, care se poziționează astfel în afara logicii raporturilor constituționale de separație și echilibru al puterilor în stat și a efectelor pe care această logică le atașează actului desemnării candidatului la funcția de prim-ministru”[25].

[22] Parag. 90 din Decizia C.C.R. nr. 240/2020, publicată în M. Of. nr. 504 din 12 iunie 2020, disponibilă online pe https://www.ccr.ro/wp-content/uploads/2020/06/Decizie_240_2020.pdf.

[23] Parag. 97 din Decizia C.C.R. nr. 875/2018, publicată în M. Of. nr. 1093 din 21 decembrie 2018, disponibilă online pe https://www.ccr.ro/wp-content/uploads/2020/07/Decizie_875_2018.pdf.

[24] A se vedea și F.L. Ghencea, *Autonomia locală ca principiu constituțional între loialitate și abuz: despre aplicarea (sau deturnarea) competenței administrative*, în Revista de Drept Public, nr. 3/2025, pp. 37-38.

[25] Parag. 125 din Decizia C.C.R. nr. 85/2020, publicată în M. Of. nr. 195 din 11 martie 2020, disponibilă online pe https://www.ccr.ro/wp-content/uploads/2020/06/Decizie_85_2020.pdf.

Faptul că două autorități de rang constituțional sunt ținute să se conformeze principiului cooperării și colaborării loiale presupune și respectarea unei succesiuni în exercitarea atribuțiilor lor. Astfel, în materie de legiferare Guvernul, atunci când adoptă ordonanțe simple sau de urgență, este ținut să respecte atât exigențele pe care însăși Constituția le stabilește în cuprinsul art. 115, cât și cele care decurg din rolul Parlamentului de unică autoritate legiuitoare. În acest sens, Curtea Constituțională a stabilit că „analiza loialității Parlamentului față de Guvern este subsecventă celei a Guvernului față de Parlament”[26].

3. Aplicarea principiului cooperării loiale la nivelul autorităților administrației publice

3.1. Aspecte generale

La nivelul jurisprudenței instanțelor, secțiile civile și secțiile de contencios administrativ și fiscal, regăsim tangențial referire la principiul cooperării/colaborării, atât între autoritățile publice, cât și între autoritatea publică și particular. Prin urmare, instanțele de contencios administrativ nu au competența să anuleze ori să suspende un act administrativ, pe temeiul lipsei cooperării loiale dintre autoritățile publice. Însă, prin considerentele hotărârii judecătorești instanța poate să sesizeze faptul că nelegalitatea actului administrativ a fost cauzată de lipsa cooperării loiale dintre autoritățile publice.

Astfel, fundamentarea considerentelor instanței prin raportare la principiul colaborării este limitată prin aceea că instanța verifică doar aspectele ce vizează legalitatea actului administrativ (*lato sensu*). Spre exemplu, constatând existența unui refuz nejustificat al autorității publice, instanța poate să dispună obligarea acesteia la soluționarea cererii de emitere a actului administrativ, având totodată în vedere ca în această activitate să țină „cont și de principiile cooperării și responsabilității, prevăzute de art. 75 alin. (1) lit. e) și lit. f) din Codul administrativ”[27].

Prin mai multe decizii ale instanțelor judecătorești a fost evocată obligativitatea autorităților publice de a respecta principiul cooperării loiale. Spre exemplu, într-o cauză, petentul a solicitat anularea procesului-verbal de constatare a contravenției prin care a fost sancționat cu amendă pe motiv că ar fi circulat pe drumurile publice cu autoturismul fără a deține rovinietă, autoturism care anterior a fost înstrăinat către o altă persoană și a fost radiat din evidențele fiscale. Din probatoriul administrat în cauză a rezultat că organul fiscal care operează scoaterea vehiculului din evidența fiscală a fostului proprietar nu a comunicat operațiunea către autoritatea competentă de înmatriculare. În motivarea soluției de admitere a cererii petentului de anulare a actului administrativ, instanța a reținut că „în speță sunt implicate două instituții ale statului (intimata și primăria unde a fost înregistrat actul de vânzare cumpărare) care, *în virtutea principiului cooperării*

[26] Parag. 86 din Decizia C.C.R. nr. 240/2020, *cit. supra.*

[27] C.A. București, s. a IX-a de cont. adm. și fisc., dec. civ. nr. 1580/2024, disponibilă online pe https://www.rejust.ro.

loiale, ar trebui să respecte dispozițiile legale pentru a evita apariția unor astfel de litigii"[28] (*s.n.*).

3.2. Cooperarea loială în ipoteza în care autoritatea publică exercită o competență legată ori o competență discreționară

Cooperarea loială dintre Parlamentul României, pe de o parte, și Guvernul României, pe de altă parte, se concretizează și prin obligația acestei din urmă autorități de a pune în executare legile prin emiterea sau modificarea de acte administrative.

În sensul celor precizate, la nivelul jurisprudenței s-a reținut că „în concordanță cu dispozițiile art. 108 alin. 1 și 2 din Constituția României, Guvernul are nu numai prerogativa, ci și obligația de a emite hotărârile necesare pentru organizarea executării legilor. Altfel spus, dacă se constată existența unui cadru legislativ pentru care să fie necesară adoptarea de către Guvern a unor norme în vederea punerii în aplicare a legii, atunci Guvernul nu se poate sustrage de la această atribuție exclusivă, constituțională, pentru că această pasivitate ar echivala cu refuzul aplicării legii. Evident, nu i se poate pretinde Guvernului adoptarea unei hotărâri de Guvern cu un conținut prestabilit, ci doar cu un conținut care să corespundă scopului avut în vedere de legea a cărei punere în executare urmează a se realiza. Astfel, dreptul de apreciere și principiul oportunității se pot exercita cu ocazia emiterii normelor și nu anterior, sub forma refuzului de emitere, în condițiile în care se identifică cadrul legislativ adoptat de Parlament care reclamă, în vederea executării legii, adoptarea de către Guvern a unei anumite hotărâri"[29]. Pentru aceste considerente, instanța a admis cererea de chemare în judecată și a dispus obligarea pârâtului Guvernului României să modifice Hotărârea de Guvern nr. 167/2024.

3.3. Cooperarea loială în ipoteza actelor administrative complexe

Specificul actelor administrative complexe îl reprezintă consensul autorităților publice în vederea adoptării sau emiterii actului în comun, rezultând, astfel, o unică manifestare de voință pentru un scop determinat[30]. Consensul autorităților publice implicate în adoptarea sau emiterea actului implică, în mod firesc, și cooperarea loială a acestora.

Astfel fiind, într-o cauză[31], a fost sesizată instanța de contencios administrativ de către Ministerul Afacerilor Interne – Direcția Generală Juridică, în contradictoriu cu Ministerul Sănătății, prin care a solicitat anularea în tot a unui ordin al ministrului sănătății prin care a fost elaborat Regulamentul de gestionare a situațiilor de urgență specific tipului de risc „epidemii" și riscurilor asociate

[28] Jud. Brăila, s. civ., sent. civ. nr. 2861/2025, disponibilă online pe https://www.rejust.ro.

[29] C.A. Târgu Mureș, s. a II-a, cont. adm. și fisc., sent. nr. 158/2025, disponibilă online pe https://www.rejust.ro.

[30] D.C. Mâță, *Drept administrativ*, vol. II, ed. a IV-a, Ed. Universul Juridic, București, 2024, pp. 24-25.

[31] C.A. București, s. a VIII-a cont. adm. și fisc., sent. civ. nr. 1165/2025, disponibilă online pe https://www.rejust.ro.

acestora. În soluționarea cauzei instanța a stabilit, pe de o parte, că procedura de elaborare a actului normativ impune aprobarea acestuia printr-un ordin comun al celor două ministere, iar pe de altă parte, că ordinul a cărui anulare a fost solicitată fusese aprobat exclusiv prin ordin al ministrului sănătății. Asupra acestor două condiții, Curtea a arată că „adoptarea unui astfel de act administrativ cu caracter normativ, care nu cuprinde norme juridice aplicabile exclusiv autorității publice inițiatoare (structurilor și personalului din cadrul acesteia), nu se poate realiza cu încălcarea normelor de tehnică legislativă, *remediul fiind dialogul interinstituțional, raportarea la principiul cooperării loiale între instituțiile statului, încât să poată fi întrunit consensul necesar pentru adoptarea în condiții de legalitate* a soluțiilor optime necesare atingerii scopului reglementării" (*s.n.*). Pentru aceste considerente instanța a admis cererea de anulare a Regulamentul privind gestionarea situațiilor de urgență generate de epidemii și a riscurilor asociate acestora, aprobat (doar) prin Ordinul ministrului sănătății.

4. Concluzii

Principiul colaborării/cooperării loiale reprezintă o emanație a jurisprudenței instanței de contencios constituțional și a fost conturat în special ca urmare a soluționării conflictelor juridice de natură constituțională. Pornind de la reperele regăsite în considerentele deciziilor Curții Constituționale, din care decurg criteriile generale privitoare la conduita cerută autorităţilor publice pentru a se încadra într-o colaborare loială, prezentul articol transpune aceste criterii la nivelul autorităților administrației publice centrale și locale. Astfel, prin raportare la jurisprudența instanțelor, secțiile civile și cele de contencios administrativ și fiscal, am evidențiat modalitățile prin care principiul cooperării loiale este receptat, în special atunci când cauza analizată vizează competența autorităților publice, respectiv categoria de acte administrative supuse controlului de legalitate.

Încălcarea principiului cooperării loiale de către autoritățile administrației publice prezintă relevanță judiciară doar în măsura în care conduce la afectarea legalității actului administrativ. Prin urmare, evocarea în cuprinsul dispozițiilor legale a principiului colaborării/cooperării loiale dintre autoritățile administrației publice rămâne unul cu implicații restrânse în raport de efectuarea controlului de legalitate, fiind mai curând relevant în raport de controlul administrativ.

Referințe

Ghencea F.L., *Autonomia locală ca principiu constituțional între loialitate și abuz: despre aplicarea (sau deturnarea) competenței administrative*, în Revista de Drept Public, nr. 3/2025

Ionescu C., *Principiul loialității constituționale și principiul colaborării instituționale loiale în raporturile Parlamentului cu celelalte autorități publice*, în revista Dreptul, nr. 12/2021

Ionescu C., *Tratat de drept constituțional contemporan*, ed. 3, Ed. C.H. Beck, București, 2019

Mâță D.C., *Drept administrativ*, Vol. I, ed. a V-a, Ed. Universul Juridic, București, 2025

Mâță D.C., *Drept administrativ*, vol. II, ed. a IV-a, Ed. Universul Juridic, București, 2024

Modreanu S.-C., *Buna-credință în contracte. Funcția interpretativă a bunei-credințe*, în Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iași, Științe Juridice, TOM LXXI, nr. 1/2025, DOI: 10.47743/jss-2025-71-1-6

Muraru I., Tănăsescu E.S. (coord.), *Constituția României. Comentariu pe articole*, ed. 2, Ed. C.H. Beck, București, 2019

Murphy A., *Principiul loialității și Constituția invizibilă a României* în revista Dreptul nr. 5/2021

Safta M., *Separation of powers and constitutional loyality* în Tribuna Juridică, nr. 5/2013